

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/73/2023
Identifikačné číslo spisu:	5919201289
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5919201289.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. X., R., C. G. XXXX/X, zastúpenej splnomocnenkyňou Weis & Partners s.r.o., Bratislava, Priemyselná 1/A, IČO: 47234776, proti žalovaným 1/ L. V., R., C. G. XXXX/X, 2/ H. U., R., S. A. XXXX/XX, 3/ X. X., R., M. X. XXXX/X, 4/ X. G., R., M. X. XXXX/X, 5/ O. X., R., M. G. XXX/X, 6/ F. Q., H. Q. XXX, 7/ Ing. F. C., R., C. XXXX/XX, 8/ U. Z., R., C. G. XXXX/X, 9/ R. A., H. XXX, 10/ X. N., C. G. XXXX/X, 11/ N. A., R., A. A. XX, 12/ V. Z., R., C. G. XXXX/X, 13/ L. F., H. X. - Q., L. XXX/X, 14/ O. W., R., C. G. XXXX/X, 15/ O. L., R., C. G. XXXX/X, 16/ X. H., H. XXX, 17/ X. D., R., C. G. XXXX/X, 18/ N. P., H. XXX, 19/ O. Q., R., C. G. XXXX/X, 20/ W. X., R., C. G. XXXX/XX, 21/ F. M., R., C. G. XXXX/X, 22/ C. J., R., C. G. XXXX/X, 23/ Ing. W. J., R., C. G. XXXX/X, 24/ Ing. M. A., M., Q. XXXXX/XX, 25/ X. Q., R., I. A. XXXX/XX, zastúpení správcom bytového domu MK-SBD s.r.o., Ružomberok, Papiernická 1788/8, IČO: 46784390, zastúpeného splnomocnenkyňou Alušič s.r.o., Ružomberok, Madačová 1/A, IČO: 50648420, o žalobe prehlasovaného vlastníka bytu, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. RK-2C/25/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. septembra 2022 sp. zn. 10Co/131/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 25/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok - v súčasnosti Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom 21. júna 2021 sp. zn. 2C/25/2019 žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I.) a žalovaným priznal spoločne a nerozdielne voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení skonštatoval, že petit žaloby, tak ako ho označila žalobkyňa, nereflektuje zákonné ustanovenia a žalobkyňa sa len stroho domáhala určenia, že hlasovanie vlastníkov nie je právoplatné, bez potrebného vymedzenia konkrétneho uznesenia, ktoré napáda.

Žalobkyňa neuviedla ani to, či chce dočasne pozastaviť účinnosť rozhodnutia alebo ho zrušiť, t. j. žalobkyňa neurčila ako chce, aby súd rozhodol. V prípade, ak sa žalobkyňa domáha určenia, že hlasovanie vlastníkov nie je právoplatné, takéto znenie petitu nie je vykonateľné. Vzhľadom na uvedené, ako aj to že petit je nevykonateľný a súd nemôže non ultra petita prisúdiť viac, ako sa žalobkyňa domáha, ani priznať iné práva a uložiť iné povinnosti ako sú navrhované (okrem sporov, kde to zákon pripúšťa, čo však nie je tento prípad), skutkové okolnosti sporu neposudzoval.

1.2. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že od hlasovania vlastníkov bytov uplynula dlhá doba a žalobkyňa bola v spore nečinná, o čom svedčí skutočnosť, že sa nezúčastnila na pojednávaní, pričom advokátska kancelária, ktorú si mala žalobkyňa zvoliť na zastupovanie v konaní, disponovala výzvou na predloženie plnej moci, ktorá do pojednávania predložená nebola. Žalobkyni bolo doručované aj uznesenie o úprave okruhu sporových strán, z ktorého písomného vyhotovenia žalobkyňa mala vedomosť, že v spore nie je právne zastúpená. Žalobkyňa mala preto dostatok času na to, aby mohla opraviť petit žaloby tak, aby reflektoval skutkový stav a bol v súlade s ustanoveniami zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a doplniť dôkazy, k čomu nepristúpila a sama niekoľkokrát žiadala o odročenie pojednávania.

1.3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že žalovaným priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. septembra 2022, č. k. 10Co/131/2021-265, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovaným priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (výrok II.).

2.1. Odvolací súd vo svojom odôvodnení konštatoval rozpornosť námietky žalobkyne o neotvorení pojednávania. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 21. júna 2021 vyplýva, že zákonný sudca po vykonaní potrebných úkonov pristúpil k otvoreniu pojednávania, pričom ani prípadné formálne nevykonanie tohto úkonu súdom nie je vadou zakladajúcou vecnú nesprávnosť meritórneho rozhodnutia. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie náležite vyhodnotil okolnosti nepredloženia (ani po opakovaných výzvach) plnomocenstva udeleného advokátskej kancelárii žalobkyňou.

2.2. Odvolací súd ďalej poukázal na skutočnosť, že uznesením č. k. 10Co/131/2021-257 zo dňa 25. augusta 2022 pre vady procesného návrhu nepripustil zmenu na strane žalovaných. V okolnostiach súdnej veci to znamená, že nie je úplný okruh sporových strán, keďže aktuálny okruh vlastníkov je odlišný od okruhu žalovaných označených v žalobe. Konštatovaný nedostatok pasívnej vecnej legitimácie je podľa odvolacieho súdu sám o sebe dôvodom pre procesný neúspech žaloby.

2.3. Odvolací súd tiež zdôraznil, že žalobkyňa úvahy súdu prvej inštancie o kvalifikovanom rozpore medzi navrhovaným znením petitu s relevantnou hmotno-právnu úpravou práv vlastníka bytu žiadnym spôsobom nevyvrátila/nespochybila. Žalobkyňa sa len obmedzila na opakované vymedzenie skutkových okolností, ktoré podľa nej spôsobujú namietanú nesprávnosť postupu pri hlasovaní vlastníkov bytov a nebytových priestorov a ďalších skutočností, ktoré postrádajú akúkoľvek právnu relevanciu vo vzťahu k záverom súdu prvej inštancie. Odvolací súd následne uzavrel, že nie je oprávnený preskúmať rozhodnutie z iných, než odvolateľom formulovaných dôvodov, pričom aj táto skutočnosť sama o sebe zakladá neúspech žalobkyne v odvolacom štádiu konania.

2.4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaným voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

3.1. Žalobkyňa v úvode podaného dovolania stručne zopakovala opis skutkového stavu. Následne zdôraznila, že naplnenie dovolacieho dôvodu vidí v tom, že ak mal súd prvej inštancie za to, že petit žaloby je nevykonateľný, mal ju v zmysle ustanovení § 129 a § 130 CSP vyzvať na jej doplnenie, resp. na opravu žaloby, prípadne si ju predvolať za účelom odstránenia väd žaloby, čo súd prvej inštancie neučinil. Súd prvej inštancie ju tým opomenul poučiť o tom, že jej žaloba je neúplná/nezrozumiteľná, ako aj o tom, ako má žalobu opraviť, ako aj o možnosti jej odmietnutia. V dôsledku toho potom nemala vedomosť, že súd prvej inštancie považuje jej žalobu za neúplnú. Súd prvej inštancie podľa žalobkyne

postupoval nesprávnym spôsobom napriek tomu, že v konaní sám vyhodnotil, že nie je právne zastúpená a neprihliadol ani na žiadosť advokátskej kancelárie o odročenie pojednávania, pričom súdu riadne a včas písomne oznámila, že udelila plnú moc novému právnenému zástupcovi. Podľa žalobkyne mal súd prvej inštancie správne žalobu odmietnuť, ak mal za to, že pre ním konštatovaný nedostatok nie je možné v konaní pokračovať. Ak súd prvej inštancie žalobu neodmietol, mal podľa žalobkyne za to, že je o žalobe možné rozhodnúť napriek jej nedostatkom, a v takom prípade ju nemal zamietnuť iba z dôvodu nevykonateľného petitu, bez skúmania skutkových okolností. Bez ohľadu na uvedené má žalobkyňa za to, že o jej žalobe je možné rozhodnúť a to s odkazom na príslušné ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z.. Podľa žalobkyne už z názvu žaloby vyplýva, že sa ňou domáha určenia neplatnosti rozhodnutí vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome prijatých písomným hlasovaním uskutočneným dištančným spôsobom po konaní schôdze dňa 16. mája 2019. Zo žaloby je teda dostatočne zrejmé, kto je žalobcom, proti komu a čomu žaloba smeruje, na základe čoho sa žaloba podáva, ako aj čo sa žalobou sleduje.

3.2. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu podľa žalobkyne spočíva aj v tom, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že žiadnym spôsobom neprihliadol na procesné pochybenia súdu prvej inštancie ako ani na skutočnosť, že súd prvej inštancie žalobu zamietol napriek tomu, že mal žalobu odmietnuť.

3.3. Nesprávne odvolací súd postupoval aj vydaním rozhodnutia o nepripustení zmeny na strane žalovaných uznesením č. k. 10Co/131/2021 - 257 zo dňa 25. 08. 2022, v dôsledku čoho sa stal okruh sporových strán neúplným. V danom prípade odvolací súd odôvodňuje predmetné procesné rozhodnutie údajnými vadami procesného návrhu. Podľa žalobcu jeho návrh na pripustenie zmeny na strane žalovaných neobsahoval vady, ktoré by odvolaciemu súdu bránili rozhodnúť o predmetnom návrhu. Ak by však aj takéto vady predmetný návrh obsahoval, odvolací súd bol v zmysle ustanovení § 128 CSP povinný žalobcu vyzvať na ich odstránenie, čo však odvolací súd opomenul, podobne, ako súd prvej inštancie, keď tento opomenul aplikovať ustanovenia § 129 a § 130 CSP. V dôsledku uvedeného sa aj napadnutý rozsudok odvolacieho súdu stal nezákonným pre neúplný okruh sporových strán, čím došlo k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

3.4. Žalobkyňa dovolaciemu súdu navrhla rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zmeniť tak, že vysloví neplatnosť rozhodnutí vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome prijatých prostredníctvom písomného hlasovania uskutočneného dištančným spôsobom po konaní schôdze dňa 16. mája 2019, eventuálne, aby uznesením zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodovanie.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedli, že v zmysle § 419 CSP je dovolanie prípustné len voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je preto podľa nich v rozpore so zákonom. Podľa žalovaných má samotná žalobkyňa rozpor v tom, čoho sa domáha, keď evidentne napádala rozhodnutia prijaté na schôdzi dňa 16. mája 2019, nie rozhodnutia prijaté po nej. Žalovaní zdôraznili, že na schôdzi dňa 16. mája 2019 bolo prijaté uznesenie, ktorým bolo schválené písomné hlasovanie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 14 - 16. februára 2020, pričom výsledok tohto hlasovania žalobkyňa napadla v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/7/2020. Následne žalovaní navrhli pripojiť spis vedený na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10C/7/2020. Z textu žaloby podľa žalovaných ďalej vyplýva, že žalobkyňa sama uvádza, že výsledok písomného hlasovania bol zverejnený, pričom v dovolaní uvádza opak. Z uvedeného nie je možné dovolaciemu návrhu žalobkyne vyhovieť. Žalovaní ďalej zdôraznili, že žalobkyňa bola počas konania zastúpená dvoma advokátskymi kancelármi už od 08. decembra 2020. V uvedenom prípade existujú podľa žalovaných len dve možnosti, a to, že buď advokátska kancelária konala bez poverenia, čo by zakladalo jej disciplinárnu zodpovednosť, alebo poverenie mala, pričom žalovaní vyjadrili pochybnosť, že by advokátska kancelária konala bez poverenia. V takom prípade súd nemal v zmysle § 161 ods. 3 písm. b) CSP poučovaciu povinnosť. Podľa žalovaných je viac ako pol roka trvajúce zastúpenie žalobkyne advokátskou kanceláriou dostatočne dlhá doba na opravu žaloby, k čomu je nutné pripočítať i zastúpenie prvou advokátskou kanceláriou. Súd prvej inštancie v konaní konštatoval nevykonateľnosť petitu, a nie to, že nie je zrejmé, čoho sa týka, konkrétne uviedol, že žalobkyňa nemá právo žiadať to, čo žiada. Povinnosťou súdu nie je poučiť žalobkyňu, že jej žiadosť je v rozpore so zákonom, keďže je viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou. Súd prvej inštancie preto podľa názoru žalovaných nepochybil, keď žalobkyňu

nepoučil o možnosti zmeniť žalobný návrh. Následne žalovaní z vecnej stránky zopakovali svoju doterajšiu argumentáciu a uviedli, že navrhujú, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. V danom prípade žalobkyňa vyvodila prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa

všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Žalobkyňa v rámci dovolania v podstatnom namietala nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý súd opomenul vo veci aplikovať procesné ustanovenia § 129 a § 130 CSP a žalobu podľa neho s nevykonateľným petitom zamietol bez toho, aby ju kvalifikovane vyzval na odstránenie väd žaloby s poučením ako má vady odstrániť s následkom odmietnutia podania, ako aj v súvislosti s tým nesprávne zvolenú formu a spôsob rozhodnutia (žaloba bola zamietnutá namiesto odmietnutia jej podania vo veci samej).

15. V odvolaní žalobkyňa namietala nedostatočne zistený skutkový stav, nedostatok v procese dokazovania (nenariadenie znaleckého dokazovania, nevysporiadanie sa s predloženými a navrhovanými dôkazmi), prieťahy v konaní.

16. Dovolací súd v súvislosti s dovolaním žalobkyne zdôrazňuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

17. Všeobecne princíp subsidiarity vychádza z toho, že najlepšie postaveným k plneniu úloh sú najnižšie články hierarchie súdov; vyššie články systému zasahujú len vtedy, kedy už prípad nemôže byť riešený na úrovni článku nižšieho. Ide o všeobecný princíp organizácie celej spoločnosti a súdnictva osobitne.

18. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejma), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

19. Porovnávajúc odvoláciu a dovoláciu argumentáciu žalobkyne musí dovolací súd konštatovať, že dovolateľkou namietaný nesprávny procesný postup prvoinštančného a odvolacieho súdu s vlastnou argumentáciou (pozri bod 3.) žalobkyňa predostrela až v dovolaní, keďže jej namietania z odvolania (pozri bod 15. ako aj samotné odvolanie) z kvantitatívneho a kvalitatívneho hľadiska nezodpovedajú tým

z dovolania, čím znemožnila odvolaciemu súdu sa k ním relevantne postaviť. I v danom prípade platí, že dovolateľka môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnila v základnom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohla, a tak poskytnúť príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

20. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelým (*vigilantibus iura scripta sunt*). Ak potom žalobkyňa dovolacie námietky, zakladajúce prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnila v odvolacom konaní, nemôže ich dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario).

21. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

22. V súvislosti s námietkou nesprávneho postupu odvolacieho súdu pri vydaní rozhodnutia o nepripustení zmeny na strane žalovaných uznesením č. k. 10Co/131/2021-257 zo dňa 25. augusta 2022, v dôsledku čoho sa stal okruh sporových strán neúplným, v ktorom uznesení odvolací súd uvádza údajne vady procesného návrhu, pričom podľa žalobkyne jej návrh na pripustenie zmeny subjektov na strane žalovaných neobsahoval vady, ktoré by odvolaciemu súdu bránili rozhodnúť o predmetnom návrhu dovolací súd zdôrazňuje, že primárnym dôvodom nevyhovenia procesnému návrhu na zmenu subjektov na žalovanej strane bolo nepreukázanie, že po začatí konania došlo k prevodu/prechodu sporných práv/povinností, resp. ani k tvrdeniu (tobôž preukázaniu) aká právna skutočnosť (majúca za následok prechod práv/povinností) mala nastať (bod 8.1. až 8.4. odôvodnenia tohto uznesenia). Z obsahu spisu pritom vyplýva, že žalobkyňa pred vydaním uznesenia bola odvolacím súdom vyzvaná (uznesenie zo dňa 31. mája 2022) na oznámenie právnej skutočnosti majúcej za následok prechod práv, resp. povinností s uvedením kedy táto skutočnosť nastala, a presne ktorých osôb/subjektov na strane žalovaných sa má táto zmena dotýkať. Nakoľko žalobkyňa požadované súdu neozrejmla a nepreukázala (nepredložila), súd nemal osvedčená splnenie podmienok na vyhovie takémuto návrhu.

23. Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že primárnym účelom odvolacím súdom aplikovaného § 80 ods. 1, 2 CSP predmetného je úprava rozhodovania súdu o zmene strany sporu, ktorého výsledkom je rozhodnutie vymedzujúce okruh subjektov konania. Z povahy tohto rozhodnutia je zřejmé, že ide o procesné rozhodnutie. Právna náuka charakterizuje procesné rozhodnutie ako rozhodnutie, ktorým súd upravuje svoj postup, ktorý (ešte len) smeruje k vydaniu meritorneho rozhodnutia. V danom prípade bola ale žaloba primárne zamietnutá z dôvodu nesprávnosti (nevykonateľnosti) petitu žaloby, ktorý nereflektoval skutkový stav a nebol v súlade s ustanoveniami zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Preto aj v prípade pripustenia zmeny subjektov na strane žalovanej v súlade s požiadavkou žalobkyne by nemohlo zmeniť spôsob rozhodnutia súdov nižšej inštancie pre hmotnoprávne posúdenie žaloby ako nedôvodnej.

24. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

25. Najvyšší súd preto (bez zaoberania sa dovolacími námietkami v odvolaní neuplatnenými) odmietol dovolanie žalobkyne proti napadnutému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c) CSP.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.